

Home>Gerechtelijke procedures>Civiele zaken>In welk land is de rechtbank bevoegd?

In welk land is de rechtbank bevoegd?

Hongarije

1 Moet ik mij wenden tot een gewone rechtbank of tot een gespecialiseerde rechtbank (bijvoorbeeld een arbeidsrechtbank)?

Krachtens de wet op de rechterlijke organisatie kent Hongarije maar één gespecialiseerde rechtbank: de administratieve en arbeidsrechtbank, die administratieve en arbeidszaken behandelt. Alle andere zaken worden behandeld door gewone gerechten.

Tenzij bij wet anders is bepaald, wordt een administratief geschil beslecht in een administratieve rechtszaak. Een administratief geschil heeft betrekking op de wettigheid van een handeling of nalaten van een administratieve instantie met als doel of gevolg een verandering van de wettelijke situatie van een entiteit die onder de administratieve wetgeving valt of daardoor wordt beïnvloed. Geschillen in verband met betrekkingen omtrent publieke diensten en met administratieve overeenkomsten zijn ook administratieve geschillen.

Een administratieve zaak wordt in eerste aanleg beslecht door een administratieve en arbeidsrechtbank of, in de gevallen die in de wet zijn genoemd, een provinciale rechtbank (*törvényszék*) of de *Kúria* van Hongarije.

De bevoegdheid van de administratieve en arbeidsrechtbanken omvat administratieve rechtszaken en andere administratieve gerechtelijke procedures waarbij de bevoegdheid niet bij wet aan provinciale rechtbanken of de *Kúria* van Hongarije is toegedeeld.

Tenzij bij wet anders is bepaald, zijn provinciale rechtbanken bevoegd in zaken in verband met de administratieve activiteiten van onafhankelijke regelgevingsinstanties, autonome bestuursorganen van de staat en overheidsinstanties onder de Wet op de centrale bestuursorganen van de staat, de spoorwegdienst, de luchtvaartautoriteit en de Hongaarse Nationale Bank, met uitzondering van zaken in verband met betrekkingen omtrent publieke diensten.

De provinciale rechtbanken beslissen in procedures voor de aanwijzing van administratieve instanties, in gerechtelijke procedures in verband met de uitoefening van het recht op vergadering, in zaken in verband met toegang tot vertrouwelijke gegevens en in juridische geschillen met betrekking tot wettelijke beroepsorganen.

De *Kúria* van Hongarije is bevoegd in procedures ter beoordeling van conflicten tussen een lokale verordening en andere wetgeving, over procedures met betrekking tot niet-naleving van de verplichting van een lokale overheid om wetgeving vast te stellen, en over procedures ter vaststelling van procedurele middelen voor de afhandeling van een constitutionele klacht.

Arbeidsrechtzaken zijn zaken die voortkomen uit op grond van de Wet op het Arbeidswetboek vastgestelde rechtsbetrekkingen, werkgelegenheid in de overheidssector, dienstrelaties, tenzij bij wet anders is bepaald, deelname aan arbeidsvoorzieningsregelingen, op grond van de Sportwet gesloten arbeidsovereenkomsten, binnen beroepsonderwijs gesloten leerlingovereenkomsten, op grond van de Wet op het nationaal hoger onderwijs gesloten stageovereenkomsten, door de leden van sociale of arbeidscoöperaties gecreëerde arbeidsrelaties met deze coöperaties, en zaken voor de uitvoering van overige vorderingen op grond van de arbeidswetgeving, zoals beschreven in de Wet op het Arbeidswetboek. Een arbeidsrechtzaak blijft een arbeidsrechtzaak, zelfs als de persoon van een partij verandert vanwege toewijzing, overname van schuld, opvolging van werkgever of een verandering in de persoon van de werkgever. Als een werknemer een geldvordering heeft op een insolvente werkgever, voortkomend uit een vordering op grond van het arbeidsrecht en in verband met de middelen die deel uitmaken van de insolvente boedel, en deze wordt betwist door de curator, kan de werknemer na het begin van de insolventieprocedure een arbeidsrechtzaak beginnen tegen de werkgever.

2 Als de gewone rechtbanken bevoegd zijn (dus als dit de rechtbanken zijn die bevoegd zijn voor dergelijke zaken), hoe kan ik dan te weten komen welke van die rechtbanken bevoegd is voor mijn zaak?

2.1 Is er een onderscheid tussen lagere en hogere gewone burgerlijke rechtbanken (bijvoorbeeld districtsrechtbanken als lagere rechtbanken en regionale rechtbanken als hogere rechtbanken), en zo ja, welke is dan bevoegd voor mijn zaak?

Krachtens de Wet op de rechterlijke organisatie worden zaken in eerste aanleg berecht door districtsrechtbanken (*járásbíróság*) en provinciale rechtbanken. In eerste aanleg spreken de provinciale rechtbanken recht in zaken waar de bevoegdheid niet bij wet aan districtsrechtbanken is toegedeeld.

Districtsrechtbanken hebben bevoegdheid over:

- a) zaken in verband met eigendomsrechten waarin de waarde van het vermogen niet hoger is dan 30 miljoen HUF of het niet mogelijk is de waarde van de vordering te bepalen op basis van een vermogensrecht, met uitzondering van:
 - aa) zaken in verband met auteursrecht, naburige rechten en industriële-eigendomsrechten;
 - ab) zaken ter betaling van de schade in verband met de uitoefening van het openbaar gezag, en van restituties;
 - ac) zaken die zijn aangespannen op grond van het algemeen belang;
 - ad) zaken in verband met de oprichting en het rechtmatig handelen van een rechtspersoon;
 - ae) geschillen tussen rechtspersonen en hun huidige of voormalige leden, en geschillen tussen huidige of voormalige leden, die voortkomen uit hun lidmaatschapsrelaties;
- b) zaken in verband met persoonlijke status;
- c) tenuitvoerleggingszaken.

Provinciale rechtbanken spreken niet alleen recht in eerste aanleg, maar ook in tweede, namelijk met betrekking tot het beroep tegen beslissingen van districts- en administratieve en arbeidsrechtbanken.

Provinciale hoven van beroep (*ítélőtábla*) beslissen over rechtsmiddelen tegen uitspraken van provinciale rechtbanken en behandelen andere zaken die binnen hun bevoegdheid vallen.

De *Kúria* is het hooggerechtshof van Hongarije. In de in de wet genoemde gevallen beslist de *Kúria* over rechtsmiddelen tegen uitspraken van provinciale rechtbanken en hoven van beroep, over verzoeken tot herziening, alsook over conflicten tussen lokale verordeningen en andere wetgeving, en herroept zij deze verordeningen in voorkomend geval. Ook stelt de *Kúria* vast of lokale overheden hebben verzuimd hun wettelijke verplichting om wetgeving vast te stellen, na te komen, en behandelt zij andere zaken die onder haar bevoegdheid vallen.

2.2 Territoriale bevoegdheid (is de rechtbank van stad A of van stad B bevoegd voor mijn zaak?)

2.2.1 De basisregel voor de territoriale bevoegdheid

De rechtbank van het rechtsgebied waarin de woonplaats van de verweerder zich bevindt, is bevoegd in alle zaken waarin geen andere rechtbank exclusief bevoegd is.

Indien de verweerder geen woonplaats in Hongarije heeft, is de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen hij in Hongarije verblijft, bevoegd. Indien de verblijfplaats van de verweerder onbekend is of de verweerder in het buitenland verblijft, is de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen hij zijn laatst bekende woonplaats in Hongarije had, bevoegd. Als niet kan worden vastgesteld wat de laatste woonplaats van de verweerder in Hongarije was, of als de verweerder geen woonplaats in Hongarije had, wordt de rechterlijke bevoegdheid bepaald op basis van de woonplaats van de eiser in Hongarije of, bij gebreke daarvan, de verblijfplaats van de eiser in Hongarije. Als de eiser geen natuurlijke persoon is, wordt de rechterlijke bevoegdheid bepaald aan de hand van de locatie van zijn hoofdvestiging in Hongarije.

Wanneer de arbeids- en woonplaats van de verweerder niet dezelfde zijn, verwijst de rechtbank de zaak op diens verzoek, dat uiterlijk als onderdeel van zijn of haar verweerschrift moet worden gedaan, ter behandeling en beslissing naar de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de arbeidsplaats zich bevindt. In rechtszaken tegen personen die geen natuurlijke personen zijn, is de algemene bevoegdheid niet alleen afhankelijk van de locatie van de hoofdvestiging van de betreffende persoon, maar ook van de vestigingsplaats van het orgaan dat of de organisatorische eenheid die bevoegd is de persoon te vertegenwoordigen en te handelen in het juridische geschil. Bij twijfel moet de plaats waar de werkzaamheden worden verricht, worden beschouwd als de hoofdvestiging. Wanneer de hoofdvestiging van een niet-natuurlijke persoon zich in Boedapest bevindt, maar zijn werkzaamheden zich uitstrekken tot het grondgebied van het kanton Pest, wordt de zaak behandeld door de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen dat kanton ligt.

Wanneer een niet-natuurlijke persoon geen hoofdvestiging in Hongarije heeft, wordt de bevoegdheid voor zaken die door een Hongaarse eiser aanhangig worden gemaakt, bepaald aan de hand van de locatie van de hoofdvestiging of de vestigingsplaats van de eiser. Wanneer de eiser een Hongaarse natuurlijke persoon is, wordt de rechterlijke bevoegdheid bepaald op basis van de woonplaats van de eiser of, bij gebreke daarvan, de verblijfplaats van de eiser.

2.2.2 Uitzonderingen op de basisregel

2.2.2.1 Wanneer mag ik kiezen tussen de rechtbank van de woonplaats van de verweerder (aangewezen door de basisregel) en een andere rechtbank?

Bij gebrek aan een rechtbank met exclusieve bevoegdheid kan de eiser ervoor kiezen een zaak voor een andere rechtbank te brengen dan de rechtbank met algemene bevoegdheid ten aanzien van de verweerder. Meer bepaald kan een zaak voor het opleggen van een door de wet voorgeschreven onderhoudsplicht voor de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de woonplaats van de eiser zich bevindt, worden gebracht. Een zaak in verband met de eigendom of het bezit van onroerende zaken, of met een zakelijk recht op onroerende zaken, kan voor de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de onroerende zaken zich bevinden, worden gebracht. Een zaak voor de uitvoering van een contractuele vordering kan voor de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de transactie plaatsvond of waarbinnen de dienst moet worden geleverd, worden gebracht. Een zaak voor de uitvoering van een contractuele vordering van een consument tegen een onderneming kan voor de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de woonplaats of, bij gebreke daarvan, de verblijfplaats van de eiser in Hongarije zich bevindt, worden gebracht. Een zaak in verband met niet-contractuele aansprakelijkheid kan voor de rechtbank worden gebracht van het rechtsgebied waarbinnen de geografische locatie waar de schade is veroorzaakt of heeft plaatsgevonden, zich bevindt. Als er bij een eigendomsgeschil geen rechtbank met exclusieve bevoegdheid is, ligt de rechterlijke bevoegdheid ook bij de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de verweerder gedurende een naar verwachting lange periode zal verblijven (bv. als werknemer of student). Deze bevoegdheidsregel kan niet worden toegepast in het geval van verweerders die geen procesbevoegdheid hebben.

Een vermogensrechtelijke vordering tegen een buitenlandse niet-natuurlijke persoon kan ook worden ingesteld bij de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de woonplaats van de persoon aan wie het beheer van de zaken van de buitenlandse niet-natuurlijke persoon is toevertrouwd, zich bevindt. De rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de hoofdvestiging van de Hongaarse tak of de handelsvertegenwoordiging van de buitenlandse niet-natuurlijke persoon zich bevindt, is ook bevoegd in dergelijke eigendomsgeschillen.

Een gezamenlijke vordering tegen een hoofd- en nevenschuldenaar kan ook worden ingesteld bij de rechtbank die op wat voor grond dan ook bevoegd is ter zake van een vordering tegen de hoofdschuldenaar.

De rechterlijke bevoegdheid voor zaken in verband met onbekwaamverklaring ligt ook bij de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de verweerder lange tijd in een sociale instelling woonachtig is of zorg ontvangt, of waarbinnen de verweerder gewoonlijk verblijft.

Bij huwelijkszaken ligt de rechterlijke bevoegdheid bij de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de laatste gezamenlijke gewone verblijfplaats de echtgenoten zich bevond.

Zaken in verband met de vaststelling van ouderschap, de uitoefening van het ouderlijk gezag, de plaatsing van een kind bij een derde, de beëindiging van het ouderlijk gezag, de beëindiging van adoptie of het onderhoud van een minderjarig kind kunnen ook worden ingesteld bij de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de woon- of verblijfplaats van het betrokken minderjarige kind zich bevindt.

2.2.2.2 Wanneer moet ik kiezen voor een andere rechtbank dan die van de woonplaats van de verweerder (aangewezen door de basisregel)?

Wanneer de wet bepaalt dat een specifieke rechtbank exclusieve bevoegdheid heeft. Dit geldt bijvoorbeeld in onderstaande gevallen.

Tenzij bij wet, een bindende rechtshandeling van de Europese Unie of een internationaal verdrag anders is bepaald, is de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de woonplaats van de verweerder in Hongarije zich bevindt, exclusief bevoegd in door een onderneming ingestelde zaken tegen een consument voor de tenuitvoerlegging van een vordering die voortkomt uit een contractuele relatie. Indien de verweerder geen woonplaats in Hongarije heeft, is de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen hij in Hongarije verblijft, exclusief bevoegd. Indien de verblijfplaats van de verweerder onbekend is of de verweerder in het buitenland verblijft, is zijn of haar laatst bekende woonplaats in Hongarije het referentiecriterium. Als deze plaats niet kan worden vastgesteld, moet de rechterlijke bevoegdheid worden bepaald aan de hand van de algemene regels.

Wanneer een gewonde persoon, op grond van een wettelijke bepaling in verband met aansprakelijkheidsverzekeringen, ook schadeloosstelling of restitutie kan eisen van een derde anders dan degene die de schade heeft veroorzaakt, valt de vordering tegen deze derde binnen de exclusieve bevoegdheid van de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de woonplaats van de eiser in Hongarije zich bevindt, tenzij bij wet, een bindende rechtshandeling van de Europese Unie of een internationaal verdrag anders is bepaald. Indien de eiser geen woonplaats in Hongarije heeft, is de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen hij in Hongarije verblijft, exclusief bevoegd. Als de eiser geen natuurlijke persoon is, wordt de rechtbank met exclusieve bevoegdheid bepaald aan de hand van de locatie van zijn hoofdvestiging in Hongarije. Indien de eiser geen woonplaats, verblijfplaats of hoofdvestiging in Hongarije heeft, moet de rechterlijke bevoegdheid worden bepaald aan de hand van de algemene regels.

Een vordering voor de beëindiging of beperking van een executie valt onder de exclusieve bevoegdheid van de rechtbank die de executie heeft gelast.

Wanneer de executie niet door een districtsrechtbank is gelast, ligt de rechterlijke bevoegdheid bij de districtsrechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de schuldenaar woont.

Een "replevin"-vordering (voor de vrijgave van onrecht in beslag genomen eigendom) valt binnen de exclusieve bevoegdheid van de districtsrechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de inbeslagname plaatsvond.

Een zaak in verband met toestemming om deel te nemen aan een executieprocedure valt binnen de exclusieve bevoegdheid van de rechtbank die het verzoek van de pandhouder heeft afgewezen tijdens de gerechtelijke executieprocedure.

Een zaak tot wijziging van de beslissing van een lokale overheidsfunctionaris over een bezitskwestie valt onder de exclusieve bevoegdheid van de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen het de lokale overheidsfunctionaris die de bezitsbeslissing heeft genomen, is gevestigd.

2.2.2.3 Mogen de partijen zelf een rechtbank aanwijzen die normaal gezien niet bevoegd zou zijn?

Bij vermogensrechtelijke kwesties kunnen partijen zelf een rechtbank aanwijzen, tenzij bij wet anders is bepaald. Het aanwijzen van een rechtbank voor het beslechten van eventuele toekomstige geschillen die voortkomen uit een rechtsbetrekking, kan ook vooraf gebeuren. Een forumkeuzeovereenkomst kan schriftelijk of mondeling met een schriftelijke bevestiging worden gesloten, op een wijze die overeenstemt met de handelspraktijken van de partijen of, in de internationale handel, op een wijze die overeenstemt met gebruikelijke handelspraktijken die bekend zijn of behoren te zijn bij de partijen en die in de betreffende sector algemeen bekend zijn en regelmatig worden gebruikt door partijen die dergelijke overeenkomsten aangaan.

In zaken waarbij de exclusieve bevoegdheid van een bepaalde rechtbank bij wet is geregeld, kan deze niet aan een andere rechtbank worden toegewezen. Tenzij bij wet anders is bepaald of door de partijen anders is overeengekomen, is de gekozen rechtbank exclusief bevoegd. Een forumkeuzeovereenkomst geldt ook voor rechtsopvolgers. De keuze voor een bepaalde rechtbank mag consumenten niet beletten een contractuele vordering tegen een onderneming ten uitvoer te leggen bij de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de woonplaats van de consument in Hongarije of, bij gebreke daarvan, de verblijfplaats van de consument in Hongarije zich bevindt.

Voor vermogensrechtelijke kwesties mogen de partijen de rechterlijke bevoegdheid voor hun (toekomstige) rechtsgeschillen die voortkomen uit een bepaalde rechtsbetrekking tussen de partijen, in zaken waarin provinciale rechtbanken bevoegd zijn, niet toewijzen aan de hoofdstedelijke rechtbank van Boedapest of de rechtbank voor de regio Boedapest, en voor die welke vallen onder de bevoegdheid van districtsrechtbanken, niet aan de centrale districtsrechtbank te Pest.

3 Als een gespecialiseerde rechtbank bevoegd is, hoe kan ik dan te weten komen tot welke rechtbank ik mij moet wenden?

De administratieve en arbeidsrechtbanken zijn de enige gespecialiseerde rechtbanken in Hongarije.

Arbeidsrechtzaken vallen in beginsel onder de in punt 2.2.1 beschreven algemene bevoegdheidsregels. Wanneer een werknemer een zaak begint, mag hij kiezen tussen de rechtbank met bevoegdheid over de verweerder, de administratieve en arbeidsrechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de eigen woonplaats of, bij gebreke daarvan, de verblijfplaats van de werknemer in Hongarije zich bevindt, en de administratieve en arbeidsrechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de werknemer werkzaam is geweest of al lange tijd werkzaam is. Als een vordering of een betrokkene bij een geschil binnen het rechtsgebied valt van een rechtbank met bevoegdheid in arbeidsrechtzaken, maar een andere vordering of betrokkene valt binnen het rechtsgebied van een districts- of provinciale rechtbank, dan valt de zaak binnen de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank, mits de voeging van partijen of van vorderingen bij wet is toegestaan.

Administratieve zaken moeten voor de rechtbank worden gebracht van het rechtsgebied waarbinnen de administratieve activiteit waarop het geschil betrekking heeft, is uitgevoerd, tenzij bij wet is bepaald dat een andere rechtbank exclusief bevoegd is. Als de administratieve handeling waarop het geschil betrekking heeft, in een procedure van meer dan één aanleg is uitgevoerd, valt de zaak binnen de territoriale bevoegdheid van de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de administratieve handeling in eerste aanleg is uitgevoerd.

Bij rechten, verplichtingen en rechtsbetrekkingen in verband met onroerende zaken is de plaats waar de administratieve activiteit is uitgevoerd, de plaats waar de onroerende zaken zich bevinden. In geval van kennisgeving van of een vergunning voor een activiteit is het de plaats waar de activiteit wordt of zal worden uitgevoerd. Behalve in de twee genoemde gevallen is de plaats waar de administratieve activiteit van een provinciale overheidsinstantie met nationale bevoegdheid wordt uitgevoerd, de woon- of verblijfplaats van de eiser of, voor rechtspersonen en entiteiten zonder rechtspersoonlijkheid, de hoofdvestiging van de entiteit of, bij gebreke daarvan, de hoofdvestiging van de overheidsinstantie. Het kanton Pest is de plaats van uitvoering van de administratieve activiteiten die worden uitgevoerd op de hoofdvestiging van een overheidsinstantie met haar hoofdvestiging in Boedapest of met voornamelijk (een deel van) het kanton Pest als rechtsgebied. In geval van nalatigheid is de plaats van uitvoering van de administratieve activiteit de hoofdvestiging van de overheidsinstantie, met uitzondering van de eerste drie bovengenoemde gevallen.

Sommige administratieve en arbeidsrechtbanken hebben territoriale bevoegdheid voor een bepaalde regio. Dat geldt voor de hoofdstedelijke administratieve en arbeidsrechtbank van Boedapest, de administratieve en arbeidsrechtbank voor de regio Boedapest, de administratieve en arbeidsrechtbank te Debrecen, de administratieve en arbeidsrechtbank te Győr, de administratieve en arbeidsrechtbank te Miskolc, de administratieve en arbeidsrechtbank te Pécs, de administratieve en arbeidsrechtbank te Szeged en de administratieve en arbeidsrechtbank te Veszprém.

De rechterlijke bevoegdheid bij zaken in verband met sociale zekerheid, sociale en kinderbescherming, en uitkeringen of steun van het nationale arbeidsbureau ligt bij de administratieve en arbeidsrechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de eiser woont of, als de eiser een rechtspersoon of een entiteit zonder rechtspersoonlijkheid is, waarbinnen de hoofdvestiging van de eiser zich bevindt of, bij gebreke daarvan, de hoofdvestiging van het overheidsorgaan.

Zaken in verband met administratieve overeenkomsten moeten voor de provinciale rechtbank worden gebracht van het rechtsgebied waarbinnen de overeenkomst is gesloten. De rechtbank die op welke grond dan ook bevoegd is over de hoofdschuldenaar, is bevoegd over de vordering tegen de nevenschuldenaar.

Als de administratieve activiteit in het buitenland is verricht, valt de zaak onder de exclusieve bevoegdheid van de hoofdstedelijke administratieve en arbeidsrechtbank van Boedapest.

Tenzij bij wet anders is bepaald, mogen de partijen bij een administratieve overeenkomst een afzonderlijk onderhandelde forumkeuzeclausule vaststellen waarin zij de rechterlijke bevoegdheid over eventuele toekomstige geschillen tussen hen in verband met de administratieve overeenkomst toewijzen aan een administratieve en arbeidsrechtbank met territoriale bevoegdheid voor een bepaalde regio. Tenzij bij wet anders is bepaald of door de partijen anders is overeengekomen, is de gekozen rechtbank exclusief bevoegd in alle zaken in verband met de administratieve overeenkomst. De forumkeuzeovereenkomst geldt ook voor rechtsopvolgers.

In zaken waarbij de exclusieve bevoegdheid van een bepaalde rechtbank bij wet is geregeld, kan deze niet aan een andere rechtbank worden toegewezen. De partijen mogen de bevoegdheid voor hun toekomstige geschillen die voortkomen uit de administratieve overeenkomst, niet toewijzen aan de hoofdstedelijke administratieve en arbeidsrechtbank van Boedapest.

Zaken in verband met betrekkingen omtrent publieke diensten moeten voor de rechtbank met territoriale bevoegdheid voor de plaats waar het werk is verricht, worden gebracht. Als de eiser een natuurlijke persoon is, kan de zaak ook voor de rechtbank van het rechtsgebied waarbinnen de woonplaats van de eiser zich bevindt, worden gebracht.

De hoofdstedelijke rechtbank van Boedapest is exclusief bevoegd voor beroepen tegen de beslissingen van administratieve en arbeidsrechtbanken en in zaken die onder de bevoegdheid van provinciale rechtbanken vallen.

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJV-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJV en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.